



# TIYATRO

## "UTANMAZ ADAM,"

S. GÜNAY AKARSU

### İSTANBUL

#### ULVI URAZ TOPLULUĞU'NDA

Yazanlar	: HÜSEYİN RAHMI - KEMAL BEKİR
Sahneye Koyan	: KEMAL BEKİR
Müzik	: CENAN AKIN
Mim ve Koreografi:	TOLGA TİĞİN
Dekor	: YALÇIN ÇETİN - ERGUN KÖKNAR
Kostüm	: TÜRKÂN UNAT

Ali Poyrazoğlu ★★★★★ (Avnussalâh), Ece Öрге ★★★ (Fevziye, Binlik, Mestnaz), Âli Yalaz ★★★ (Ali Safder), Nur İnsel ★★★ (Hürmüz, Fazıla, Letafet), Deniz Çakır ★★★ (Şevkiye, Sabriye), Gökhan Mete ★★ (Nedim, Afif), Ercan Yazgan ★★★ (Raşit, Delikanlı, Nasih), Tuna Beklenoğlu ★ (I. Polis, Bir adam, Garson), Tarık Kesmen ★ (II. Polis, Bir Bey, Sabri), Müjdat Gezen ★★★ (Kadir, Kene Şahap), Ahmet Gülhan ★★★ (Cibir, Suudi), Ulvi Uraz ★★★★★ (İshak Baba)

**M**ILLI Eğitim Bakanlığı, 1965 yılında, Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın romanlarını oyunlaştırma yarışması açmıştı. Yakın geçmişimizin bu halka açık yazarını günümüze aktarmak çabası, olumlu bir davranıştı elbette. Yarışmaya bir çok yazar katıldı. Ama, Bakanlığın şimdiki yöneticileri, gelen oyunları sandıklarından çok ileri mi buldular, gelenlerin adından mı korktular bilinmez; yarışma bugüne kadar sonuçlandırılmadı. Bundan sonra da sonuçlandırılacağı pek benzemiyor. Ve, sırtını devlete dayamış ödenekli tiyatroların yapamadıklarını, daha doğrusu yapmak istemediklerini, bir özel tiyatro çıkıp üstüne alıyor. Ulvi Uraz Topluluğu, Kemal Bekir'in bu yarışma için hazırladığı «Utanmaz Adam» adlı uygulamayı seyircimize kazandırıyor.

Hüseyin Rahmi, gözlemci, çağını yansıtan bir yazardır. Türk toplumunun büyük değişimlerinin içinde yaşamış, bu değişimlerin birlikte getirdiği sarsıntıları, karışıklıkları görmüştü. Onun için, karamsardır; taşlamalarında umutsuzdur. Olayları, genel ve bütün bir anlayışla gözleyip yorumlayamaz; nedenlerle sonuçları birbirinden ayıramaz.

«Utanmaz Adam» oyunu da bu genellemenin dışında değildir. Ahlâk bakımından çökmüş, kokuşmuş bir toplumu yargılar. Gösterilen toplumda, çoğunluk namuslu bir görünüş arkasında, namussuzluk yapmaktadır. Hırsızlar, katiller, gerçekleri sakladıkları oranda saygı gören, sevilen insanlar olabilmektedir. Ama, biri çıkıp da hırsız olduğunu açıkça ortaya koyarsa, hattâ, böyle bir toplumda hırsızlığın savunmasını yapmaya kalkarsa, başarısızlığa uğramaktadır. Gerçekte hiç mi hiç utanmayanların utanır göründükleri bir çevrede, hiç olmazsa utanmayı kaldırdığını açıkça söyleyecek kadar onurlu birine kimse tahammül edememektedir. Onun için, ne olursa olsun kazanmayı kaldırdığını açıkça söyleyecek kadar onurlu birine kimse luğa uymak, utanır görünmek zorunda kalmaktadır.

Ulvi Uraz, ötedenberi, kadrosundaki genç oyuncularını değerlendiren, onlara yetişmeleri için ortam hazırlayan bir yönetici olarak belirmişti. Ama özellikle bu oyunda, sahneyi tamamen onlara bırakmış. Genç kadro, sağlam kurulmuş bir düzen içinde oyunu götürüyor. Bu da, usta bir rejisörün oyuna neler katabileceğini, oyuncuyu nasıl yüceltebileceğini, kesinlikle ispatlıyor. Ulvi Uraz Topluluğu, «Utanmaz Adam» la bir topluluk oyunu örneği veriyor. Bu arada, Ulvi Uraz'ın kısacık, ama çok etkili, «İshak Baba» kompozisyonunu da belirtmemiz gerek. Başarılı yorumu, oynanışa rağmen, oyunda bir eksiklik duyuluyor. Gerilim ve sürekli bir gelişme yok. Sahnelerin dağınıklığından, konuşmaların yoğunlaştırılmamış olmasından doğan bu aksama ya bir de dekorun yetersizliği ekleniyor. Ama, konunun günümüze yakınlığı, oynanışın bütünlüğü, alkışlanmaya, görülmeye değer bir sonuç doğuruyor.